

Teelttechniek charentais open lucht 2021 – BIO

Horizontale teelt blijft meest interessant

Het koude voorjaar en de natte zomer zorgden dat de meloenenteelt in openlucht dit jaar geen succes was. In deze proef zijn zelfs geen rijpe vruchten geoogst geweest.

In een warmer en droger jaar heeft de teelt beslist meer succes, maar vroeger planten of beschut telen kan de risico's wel verkleinen, waardoor teelt in openlucht toch mogelijk blijft.

In deze proef testten we verschillende teelttechnieken uit waar de focus naast de opbrengst en kwaliteit ook op tijdsbesteding wordt gelegd. Een horizontale teelt met minimale gewasverzorging resulteerde in een van de betere opbrengsten, terwijl de geïnvesteerde tijd met voorsprong laagst bleef. Vroeger planten kan beslist voordelen opleveren, maar indien de planten met afdekking beschermd worden tegen de koude, moet de afdekking wel tijdig verwijderd worden voor de bloei.

1 TEELTVERLOOP

Proeflocatie	Biologisch perceel Muilshoek, Sint-Katelijne-Waver – PSKW
Bodemtype	Lemig zand
pH en % C	6,9 en 2,4
Proefplan	Blokkenproef in 3 herhalingen
Gewas	Meloen (Charentais)
Variëteit	Rubens (Sanac)
Opkweekmethode	voorzaai in tray (~75cc pot), opkweek in onverwarmde serre
Plantafstand	60 cm in rij, 1.75 m tussen rij (1 rij per bed)
Bestuiving	Natuurlijk
Bodembedekking	Zwarte plastic folie (1.2m), met druppelslang onder
Zaaidatum	21 april 2021 (object 3: 16 maart 2021)
Plantdatum	3 juni 2021 (object 3: 12 mei 2021)
Snoei	10 juni – 30 juli (objecten 4 & 5)
Oogstdatum	(30 augustus 2021)

BEMESTING

1 maart 2021	Compost 40 ton/ha
--------------	-------------------

2 PROEFOPZET

Onderstaande tabel geeft weer welke technieken gebruikt werden met welk doel. De primaire opzet was om ook een grotere plantafstand uit te testen (voor beter overzicht), maar door de erg beperkte groeikracht dit jaar werd dit object achterwege gelaten. De snoeitechniek die in object 5 werd aangehouden gaat als volgt:

- 1) Toppen op 2 scheuten
- 2) Best ontwikkelde scheut aanhouden
- 3) Zijscheuten (eigenlijk zij-van-zijscheut) toppen na 2^e vrucht
- 4) 2^e vruchtbeginsel verwijderen als eerste vrucht op zijscheut bestoven werd

	Object	Techniek	Doel
1	Controle	Horizontale teelt zonder verzorging	
2	Afdekking	Horizontale teelt, afdekken met klimaatnet (10-28 juni)	Teeltvervroeging
3	Vroegere planting	Horizontale teelt, maand vroeger zaaien en planten, afdekken met vliesdoek (12 mei-10 juni) en klimaatnet (10-28 juni)	Teeltvervroeging
4	Verticaal zonder snoei	Opbinden op steungaas, alle scheuten aanhouden	Meer overzicht, snellere oogst
5	Verticaal met snoei	Opbinden op steungaas, snoei volgens bovenstaand schema	Meer overzicht, snellere oogst, grotere vruchten

3 RESULTATEN

Het koude voorjaar zorgde voor een trage opkweek waardoor pas laat geplant kon worden. Dit gecombineerd met een niet al te warme zomer zorgde ervoor dat er geen oogst kon plaatsvinden van rijpe vruchten. De tijd voor oogst kon dan ook niet bijgehouden worden. Op het einde van het seizoen werden alle vruchten wel geoogst en gesorteerd ter vergelijking.

Tabel 1. Tijdsbesteding per plant bij ieder object (exclusief oogst).

Tijd per plant (min)	1. Controle	2. Afdekking	3. Vroegere planting	4. Verticaal zonder snoei	5. Verticaal met snoei
Plastic en slangen installeren	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Putten steken in plastic	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Planten	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Klimaatnet leggen		0,6	0,6		
Klimaatnet afnemen		0,6	0,6		
Palen en steungaas installeren				1,9	1,9
Opbinden				6,1	
Opbinden en snoei					6,5
Oogsten	-	-	-	-	-
Opruim plastic en slangen	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Opruim palen en gaas				0,9	0,9
Totaal per plant (min)	1,8	3,0	3,0	10,7	11,1
Totaal per 100m (uur)	5,0	8,4	8,4	29,6	30,7
Relatief tov controle	1	1,7	1,7	5,9	6,2

Tabel 2. Opbrengstgegevens.

Object	Aantal vruchten per plant	% vruchten in iedere sortering				
		Te klein	per 8	per 6	per 4	Rot
Controle	3,3 ab	6 ab	20 ab	53 a	0	21 b
Afdekking	1,9 b	2 b	12 b	36 a	0	50 a
Vroegere planting	2,9 ab	15 a	11 b	13 b	0	61 a
Verticaal zonder snoei	4,0 a	9 ab	37 a	34 a	0	20 b
Verticaal met snoei	2,8 ab	7 ab	17 b	40 a	0	36 ab

Gemiddelden gevolgd door een zelfde letter zijn niet significant verschillend (Duncan, $p = 0,05$).

4 BESPREKING

Controle blijkt in deze proef de meest interessante techniek. Door de beperkte gewasverzorging blijft de tijdsbesteding in dit object het laagste. De opbrengst is bovendien goed ten opzichte van de andere objecten, met een mooi aantal vruchten per plant en vooral een interessante sortering van grotere vruchten.

Afdekking levert een laag aantal vruchten op met opvallend meer rot. Dit is vermoedelijk te wijten aan de periode van afdekking. Door het late planten werd er afgedekt tot eind juni. De afdekking zorgt voor een vochtiger klimaat onder het net (ook bij regen blijft het gewas langer vochtig). Als er in die periode bloemaanleg is, is de kans op insleep van ziekten via de bloemen hoger. Er moet op gelet worden dat de afdekking op tijd verwijderd wordt voor de bloemaanleg, en dat ze enkel in koudere periodes op het gewas komt.

Vroegere planting hier zien we dezelfde effecten als bij de afdekking. Ook hier komt het net op de verkeerde tijd (vermoedelijk tijdens de bloei) waardoor de bestuiving moeilijk verloopt, waardoor de vruchten niet vroeger geoogst kunnen worden. Om vermoedelijk dezelfde reden als hierboven zien we ook meer rot opduiken. Indien de afdekking gunstiger werd ingezet zou de vroege planting vermoedelijk wel positieve resultaten hebben t.o.v. de controle, wat we al een beetje zien in het groter aantal stuks per plant t.o.v. object 2 met afdekking.

Verticaal zonder snoei geeft in deze proef de beste productie. Echter is de tijd die in het gewas wordt geïnvesteerd 6x hoger dan bij de controle. Terwijl de opbrengst nog geen anderhalf maal hoger is. Doordat alle scheuten worden aangehouden wordt het gewas ook snel een warboel en is er veel tijd nodig om ze op te binden (groeit van zichzelf amper omhoog). Veel overzichtelijker dan de controle is deze techniek dus niet en de tijd voor oogsten zal daarom ook weinig verschillen.

Verticaal met snoei heeft een gemiddelde productie, terwijl de geïnvesteerde tijd hier het hoogst was. De tijd voor oogsten bij dit object zou waarschijnlijk niet veel minder dan de controle. Ook in de horizontale teelt bleef het gewas namelijk vrij overzichtelijk en zou snel geoogst kunnen worden. Bij een warmere zomer zou er bij horizontale groei minder overzicht komen. Maar in dat geval zou ook in dit object de snoei en het opbinden meer tijd vragen omdat de plant sterk groeit. Het gewas kreeg iets minder snel valse meeldauw doordat het langer luchtig blijft dan de horizontale teelt.

PROEFSTATION
VOOR DE GROENTETEELT

Duffelsesteenweg 101
2860 Sint-Katelijne-Waver
T +32 15 / 30 00 60
F +32 15 / 30 00 61
E info@proefstation.be
www.proefstation.be

5 AFBEELDINGEN

Afbeelding. De gesnoeide (rechts) of ongesnoeide (links) verticale teelten op steungaas toonden weinig voordelen.

6 DANKWOORD

Deze proef werd uitgevoerd in kader van het CCBT-project "MeloSun: biologische openluchtteelt van diverse types meloen", met steun van het CCBT en Departement Landbouw en Visserij.

S. Fleerackers

Proefstation voor de Groenteteelt, Sint-Katelijne-Waver